

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

3 februarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Iurie Diaconu,

Judecători

Liliana Catan, Ion Guzun,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare, împotriva deciziei Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău din 14 iulie 2020, declarate de procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Devder Djulieta, de avocata Negru Olesea în numele inculpatului

Rotari Ion XXXXX, născut
la XXXXX, originar și locuitor al s. XXXXX, r-nul XXXXX,
cetățean al R. Moldova, fără antecedente penale.

Termenul de examinare,

instanța de fond: 17.06.2019 - 02.12.2019,

instanța de apel: 23.12.2019 - 14.07.2020,

instanța de recurs: 19.11.2020 - 03.02.2021.

Asupra recursurilor menționate, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Anenii Noi din 2 decembrie 2019, Rotari Ion a fost condamnat în baza art. 151 alin. (1) Cod penal la 5 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, din 02.12.2019.

De la inculpat s-a încasa în beneficiul statului cheltuielile judiciare legate de efectuarea expertizelor judiciare în cuantum de 1997,35 lei.

Acțiunea civilă înaintată de către Compania Națională de Asigurări în Medicină, a fost admisă, fiind dispusă încasarea de la Rotari Ion a sumei în mărime de 27.495,43 lei.

2. Instanța de fond a constatat că, la 18.02.2018, în jurul orei 22⁰⁰, inculpatul Rotari I., fiind în stare de ebrietate alcoolică și aflându-se la poarta domiciliului său din s. XXXXX , r-nul Anenii Noi, urmărind scopul provocării leziunilor corporale lui XXXXX XXXXX, i-a aplicat câteva lovituri cu pumnul în regiunea capului de la ce acesta a căzut jos, după ce cu o ștachetă i-a mai aplicat câteva lovituri în regiunea capului, cauzându-i conform raportului de expertiză judiciară nr. XXXXX din 10.08.2018 o traumă cranio-cerebrală închisă, hematom subdural masiv pe dreapta cu hemiplegie pe stângă care au fost produse prin acțiunea traumatică a unui obiect contodont dur, care au reprezentat pericol pentru viață și conform acestui criteriu se califică ca vătămare gravă.

Instanța a reținut că inculpatul nu și-a recunoscut vina și a declarat că, a venit XXXXX XXXXX să vadă dacă nepoata lui nu se află la el. I-a spus că nu se află și

XXXXX XXXXX a plecat. Peste jumătate de oră s-a întors, a intrat în casă și a început să-l înjure. Între ei s-a iscat o ceartă și, aflându-se în drum, a luat o ștachetă de la gard și l-a lovit pe XXXXX XXXXX o dată pe spate și o dată pe mâni, însă în cap nu l-a lovit.

Totodată, vina inculpatului este integral dovedită prin probele examinate în cadrul cercetării judecătorești.

Astfel, partea vătămată XXXXX XXXXX a declarat că, inculpatul i-a zis să iasă din ogradă și a împins-o pe nora sa, care a căzut în glod. Apoi l-a împins și pe dânsul, căzând la fel în glod. S-a sculat pe șezute, iar Rotari I. a rupt o ștachetă din gard de aproximativ un metru și, aflându-se în drum, l-a lovit de 2-3 ori peste cap. De la loviturile în cap a căzut. După conflictul dat a avut amețeli și dureri de cap, fiind internat la spital. Careva pretenții de ordin material sau moral față de inculpat nu are.

Martorului Prigală N., a relatat că s-a dus după nepoata XXXXX la inculpat acasă, împreună cu XXXXX XXXXX, dar nu au găsit-o. În ogradă s-a iscat o ceartă. Inculpatul i-a apucat de umeri și i-a scos în drum. Fiind glod, au căzut jos. Ea s-a ridicat și a plecat spre casă, iar XXXXX XXXXX s-a întors înapoi. S-au apucat de gât cu Ion, după care inculpatul a luat o scândură de la gard și l-a lovit în cap pe Victor.

Potrivit raportului de expertiză judiciară nr. XXXXX din 10.08.2018, la XXXXX XXXXX s-au depistat: traumă cranio-cerebrală închisă. Hematom subdural masiv pe dreapta cu hemiplegie pe stânga - care au fost produse prin acțiunea traumatică a unui obiect contondent dur, posibil la timpul și circumstanțele indicate, care au prezentat pericol pentru viață și conform acestui criteriu se califică ca vătămare gravă.

Astfel, instanța a calificat acțiunile inculpatului în baza art. 151 alin. (1) Cod penal, ca vătămarea intenționată gravă a integrității corporale și a sănătății, care este periculoasă pentru viață.

La stabilirea pedepsei, instanța a luat în considerare prevederile art. 7, 61 și 75 Cod penal, că infracțiunea săvârșită face parte din categoria celor grave, care se pedepsește cu închisoare de la 5 ani la 10 ani, că inculpatul la locul de trai se caracterizează pozitiv, anterior a fost judecat de mai multe ori, ultima dată la 12.04.2018 fiindu-i aplicată o pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității care nu a executat-o și prin încheierea judecătorecii Anenii Noi din 11.01.2019, i-a fost înlocuită partea pedepsei neexecutate cu închisoarea pe un termen de 29 zile, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, concluzionând că corectarea și reeducarea lui este posibilă doar prin izolare de societate.

Instanța a statuat că Compania Națională de Asigurări în Medicină a înaintat o acțiune civilă în cadrul procesului penal, solicitând repararea prejudiciului material cauzat prin infracțiune de la Rotari I. în sumă totală de 27.495,43 lei pentru tratamentul părții vătămate XXXXX XXXXX, care urmează a fi admisă.

3. Avocata Negru Olesea, a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat.

Apelanta a invocat că, probele prezentate de acuzare nu au venit să argumenteze învinuirile aduse și confirmă declarațiile inculpatului.

În ipoteza dacă s-ar fi stabilit cu certitudine legătura de cauzalitate a faptei lui Rotari I. cu diagnosticul părții vătămate, instanța urma să clarifice dacă a acționat sau nu inculpatul intenționat.

Expertul în cadrul ședinței de judecată a comunicat că nu a fost posibil de stabilit caracteristicile obiectului cu care s-au produs leziunile, nu este posibil a se stabili cât de

dur sau de greu poate fi acest obiect deoarece nu există careva formule de calcul a așa indici.

Totodată, organul de urmărire penală nu a ridicat și nu a examinat acel obiect cu care se pretinde că s-au cauzat leziunile părții vătămate. Nu cunoaștem cât este de greu, cât este de rigid sau fragil, este sau nu posibil de a cauza asemenea leziuni de la lovirea cu un asemenea obiect, ținându-se cont că gardul are vechimea de mai mult de 40 de ani.

Articolul 157 Cod penal prevede sancționarea faptei soldate cu vătămarea gravă ori medie a integrității corporale sau a sănătății cauzată din imprudență. Pentru a răspunde obiecției inculpatului, care nu este obligat să dovedească nevinovăția sa, instanța urma să argumenteze de ce totuși a decis că ultimul trebuia și putea să prevadă consecințele care au survenit și de ce fapta sa nu se încadrează în prevederile articolului nominalizat.

Compania Națională de Asigurări în Medicină nu a prezentat nicio probă în susținerea acțiunii civile, nu a clarificat din ce se compune suma pretinsă.

Instanța de judecată nu a dat o justă apreciere suportului probatoriu acumulat, nu au fost analizate declarațiile inculpatului în coroborare cu probele administrate, or poziția acestuia se confirmă prin declarațiile martorilor audiați, prin raportul de expertiză prezent la materialele dosarului.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 iulie 2020, apelul a fost admis, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

Rotari Ion, recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal, a fost condamnat la 5 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În conformitate cu prevederile art. 90¹ Cod penal, prima parte a pedepsei - 2 ani și 6 luni închisoare, urmând să o execute în penitenciar, iar restul pedepsei - 2 ani și 6 luni închisoare, fiind suspendată condiționat.

Celelalte dispoziții ale sentinței au fost menținute.

Instanța de apel a statuat că, starea de fapt și de drept stabilită prin sentință concordă cu probele administrate și apreciate de prima instanță.

Sentința cuprinde elementele definiției condamnării prevăzute de art. 394 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, astfel este descrisă fapta criminală, considerată ca fiind dovedită, forma și gradul de vinovăție a inculpatului, motivele și consecințele infracțiunii săvârșite, probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată și motivele pentru care sunt respinse argumentele părții apărării.

În contextul evaluării activității primei instanțe cu privire la apreciere probelor administrate în cauză, nu există temei pentru a da o nouă apreciere probele respective, instanța de apel fiind solidară cu concluziile cuprinse în sentință, dat fiind că sunt motivate temeinic și legal, sub aspectul că vinovăția inculpatului în săvârșire infracțiunii imputate este dovedită prin probatoriul administrat în cadrul procesului penal.

În atare situație este corectă concluzia primei instanțe privind calificarea infracțiunii prin determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite de inculpat și semnele componentei de infracțiune prevăzută la art. 151 alin. (1) Cod penal, vătămarea intenționată integrității corporale și a sănătății, care este periculoasă pentru viață.

Însă, la individualizarea pedepsei, primă instanță nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 70, 75, 79 și 90¹ Cod penal.

Astfel, inculpatul anterior a fost judecat, la evidența medicului narcolog sau psihiatru nu se află, în privința acestuia nu sunt înaintate careva pretenții materiale, a săvârșit infracțiune care, potrivit art. 16 alin. (4) Cod penal, se clasifică ca fiind din categoria celor grave.

În atare situație, ținând cont de circumstanțele cauzei, de persoana inculpatului, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării lui, de scopul de prevenire a fenomenului infracțional, este rațional și rezonabil să-i fie aplicată pedeapsa cu închisoare care va asigura atingerea scopului prevăzut la art. 61 alin. (2) Cod penal.

Totodată, interpretarea judiciară a prevederilor articolului 90¹ Cod penal, care constituie sediul instituției condamnării cu suspendarea parțială a executării pedepsei, în raport cu circumstanțele cauzei și persoana inculpatului, care a achitat prejudiciul material parțial, determină concluzia că în speță există temei legal pentru aplicarea acestora.

Pe această linie de considerente, față de inculpat este oportună și rezonabilă aplicarea pedepsei în condițiile prevăzute de art. 90¹ Cod penal, astfel încât prima parte a pedepsei cu închisoare să fie executată în penitenciar, iar restul pedepsei cu închisoare să fie suspendată condiționat, obligându-l să nu-și schimbe domiciliul sau reședința fără consimțământul organului competent.

Ori, temei pentru aplicarea unei pedepse non - privative de libertate nu se constată.

5. Procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Devder Djulieta, a declarat recurs ordinar solicitând casarea acestei decizii în partea ce ține de individualizarea pedepsei, cu menținerea sentinței primei instanțe.

Recurenta a invocat că, instanța de apel nu a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, fapta imputată fiind din categoria celor grave, de circumstanțele cauze care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, inclusiv de personalitatea inculpatului, care potriivi materialelor cauzei penale anterior a fost judecat de mai multe ori, ultima dată la 12.04.2018, fiindu-i aplicată o pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folos comunității, care nu a executat-o și prin încheierea judecătoriei Anenii Noi din 11.01.2019, i-a fost înlocuită partea pedepsei neexecutate cu închisoare, pe un termen de 29 zile, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

Instanța de apel, urma să țină cont că inculpatul nu a demonstrat nicio remușcare pentru fapta care a fost diferit justiției, negând vehement că ar fi comis această infracțiune, circumstanțe care în comun cu cele enunțate supra relevă ca, unica și indiscutabila metodă de reeducare și corijare a inculpatului, este condamnarea acestuia la pedeapsa reală.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală - hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, în partea ce ține de individualizarea pedepsei stabilite inculpatului.

5.1. A declarat recurs ordinar și avocata Negru Olesea, solicitând casarea hotărârilor adoptate și pronunțarea unei hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat.

Recurenta a invocat că, în ipoteza dacă s-ar fi stabilit cu certitudine legătura de cauzalitate a faptei lui Rotari I. cu diagnosticul părții vătămate, instanța urma să clarifice dacă a acționat sau nu inculpatul intenționat. Fiind audiat expertul în cadrul ședinței de judecată a comunicat că nu a fost posibil de stabilit caracteristicile obiectului cu care s-au produs leziunile, nu este posibil a se stabili cât de dur sau de greu poate fi acest obiect

deoarece nu există careva formule de calcul a așa indici. Totodată, organul de urmărire penală nu a ridicat și nu a examinat acel obiect cu care se pretinde că s-au cauzat leziunile părții vătămate. Nu cunoaștem cât este de greu, cât este de rigid sau fragil, este sau nu posibil de a cauza asemenea leziuni de la lovirea cu un asemenea obiect - ținându-se cont că gardul a cărei parte cândva a fost are vechimea de mai mult de 40 de ani.

Articolul 157 Cod penal prevede sancționarea faptei soldate cu vătămarea gravă ori medie a integrității corporale sau a sănătății cauzată din imprudență - normă care urma a fi luată în calcul în situația analizării problemei corecte4i încadrării juridice a faptei și instanța de apel urma a se expune argumentat asupra respingerii acestei cerințe a apelului.

Pentru a răspunde obiecției inculpatului, care nu este obligat să dovedească nevinovăția sa, instanța urma să argumenteze de ce totuși a decis că ultimul trebuia și putea să prevadă consecințele care au survenit și de ce fapta sa nu se încadrează în prevederile articolului nominalizat.

Compania Națională de Asigurări în Medicină nu a prezentat nicio probă în susținerea acțiunii civile, nu a clarificat din ce se compune suma pretinsă.

În drept, recursul este întemeiat pe art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) și 12) Cod de procedură penală.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare nominalizate pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acestea urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

În primul rând, potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens. Conform art. 6 pct. 11¹) Cod de procedură penală, eroare gravă de fapt constituie stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora.

Sub acest aspect se reține că, recursul avocatei Negru O. este fondat în drept pe temeiurile din art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 12) Cod de procedură penală, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, acesta este expus neclar, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, nu au fost întrunite elementele infracțiunii, instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blânde, faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită (*pct. 5.1. din decizie*).

Însă, în recursul respectiv, în pofida normelor de drept enunțate, nu este specificat, în raport cu relevanțele conținute în partea descriptivă a hotărârilor contestate, care ar fi erorile de drept și esența că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârile atacate nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția,

motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, acesta este expus neclar, instanța a admis o eroare gravă de fapt, dar raportată la prescripțiile din art. 6 pct. 11¹) Cod de procedură penală, care i-ar fi afectat soluția, că nu au fost întrunite elementele infracțiunii, instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită și care ar fi cea corectă în asemenea caz, fiind omisă în totalitate argumentarea ilegalității hotărârilor atacate în acest sens (*pct. 5.1. din decizie*).

Circumstanțele enunțate denotă că recursul menționat nu întrunește condițiile de conținut, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al avocatei cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica și să se expună, apoi, asupra unor temeuri neargumentate legal de recurent.

Ori, conform art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

În al doilea rând, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) și 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când nu au fost întrunite elementele infracțiunii, când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar al avocatei, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept și clar definite (*pct. 5.1. din decizie*), se reține că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 2., 4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele de fond și de apel au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind învinuirea înaintată inculpatului și încadrarea juridică justă a acțiunilor infracționale ale acestuia, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, inclusiv declarațiile inculpatului, părții vătămate XXXXX XXXXX, martorului Prigală N., raportului de expertiză judiciară nr. XXXXX din 10.08.2018, toate probele fiind apreciate în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor, instanțele indicând motivele pentru care au respins dovezile și versiunile apărării, instanța de apel pronunțându-se argumentat și detaliat asupra tuturor motivelor invocate în apelul apărării, probele administrate pe caz demonstrând clar și cert prezența în acțiunile inculpatului a elementelor infracțiunilor prevăzute la art. 151 alin. (1) Cod penal, deci instanțele încadrând juridic corect fapta săvârșită.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*). Art. 6 din CEDO impune în sarcina instanței, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor,

argumentelor și probelor propuse de părți, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora, iar obligația motivării deciziilor, impusă instanțelor de art. 6 § 1 din CEDO, nu poate fi înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat la fiecare argument (*hotărârea CtEDO, pct. 80-81, Perez c. Franței, Van de Hurk c. Țărilor de Jos*).

Totodată, cu referire la argumentele recurentului acuzator (*pct. 5. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a deciziei instanței de apel, inclusiv cele reproduse în pct. 4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel, legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei în latura pedepsei aplicate inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, just și argumentat a ținut cont de prevederile art. 61, 75, 90¹ alin. (1) Cod penal, conform căror persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. Pedepsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. În cazul în care instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de personalitatea vinovatului, ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute întreaga pedeapsă cu închisoare în penitenciar, aceasta poate dispune suspendarea parțială a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând în hotărâre perioada de executare a pedepsei în închisoare și perioada de probațiune, precum și motivele condamnării cu suspendarea parțială a executării pedepsei. Prima parte a pedepsei se execută în penitenciar, iar restul pedepsei se suspendă.

Astfel, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului conform prevederilor legale, corespunde principiului proporționalității și scopului de restabilire a echității sociale, corectare a acestuia, precum și prevenirii de săvârșire de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane (*pct. 4. din decizie*).

Pe lângă aceasta, se observă că recursurile declarate, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5., 5.1. din prezenta decizie, sunt întemeiate doar pe critica modului în care instanțele au apreciat circumstanțele și probele cauzei, inclusiv în latura pedepsei aplicate inculpatului, cât și în latura civilă.

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2), a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei, inclusiv în latura pedepsei și cea civilă, în alt sens decât cel pe care îl propune acuzarea și apărarea este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea doar acestei chestiuni în recursurile ordinare, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recursurile vizate au constituit deja obiect de examinare în instanțele de fond și de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 2. – 5.1. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița versus Moldova*).

Este de remarcat și că conform art. 66 alin. (2) pct. 2), 8) Cod de procedură penală, inculpatul are dreptul de a tăcea și a nu mărturisi împotriva sa, să facă declarații sau să refuze de a le face, atrăgându-i-se atenția că dacă refuză să dea declarații nu va suferi nicio consecință defavorabilă, iar dacă va da declarații acestea vor putea fi folosite ca mijloace de probă împotriva sa. Potrivit art. 103 alin. (3), 104 alin. (2) Cod de procedură penală, inculpatul nu poate fi forțat să mărturisească împotriva sau să-și recunoască vinovăția și nu poate fi tras la răspundere pentru refuzul de a face astfel de declarații.

Deci, argumentul recurentului acuzator că inculpatul: „*nu a demonstrat nicio remușcare pentru fapta care a fost diferit justiției, negând vehement că ar fi comis această infracțiune*”, este absolut neîntemeiat (*pct. 5. din decizie*), această circumstanță constituind un drept legal al inculpatului și nu face parte din categoria celor agravante, prevăzute în art. 77 Cod penal.

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurenți, că hotărârile atacate cuprind motivele pe care se întemeiază soluția, că au fost întrunite elementele infracțiunii imputate, că instanța de apel a aplicat inculpatului pedepse individualizate conform prevederilor legale, și că recursurile ordinare sunt vădit neîntemeiate.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce sunt vădit neîntemeiate, recursurile de pe rol urmează a fi declarate inadmisibile.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul Penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Devder Djulieta și de avocata Negru Olesea, împotriva deciziei Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău din 14 iulie 2020, în privința inculpatului Rotari Ion XXXXX, pe motiv că sunt vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, fiind pronunțată integral la 5 martie 2021.

Președinte
Judecători

Iurie Diaconu
Liliana Catan
Ion Guzun